

**УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини**

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

Міністрові соціальної політики

Оксані ЖОЛНОВИЧ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України та Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за дотриманням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

У межах реалізації зазначених вище норм законодавства України було ініційовано проведення перевірки за зверненням

, який відбуває покарання в державній установі «Бориспільська виправна колонія (№119)», щодо відмови Головного управління Пенсійного фонду України у Київській області поновити йому виплату пенсії у зв'язку із необхідністю надання ним довідки внутрішньо-переміщеної особи.

Із долучених до звернення матеріалів було встановлено, що державна установа «Бориспільська виправна колонія (№119)» у жовтні 2022 року звернулася до Головного управління Пенсійного фонду України у Київській області із повідомленням про відбування покарання в ній

, яке листом від 02.11.2022 повідомило про неможливість поновлення пенсії без надання останнім довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.

Крім того, на повторне звернення державної установи «Бориспільська виправна колонія (№119)» від 13.06.2023 Головне управління Пенсійного фонду України в Київській області, повторно повідомило, що перебуває на обліку в головному управлінні Пенсійного фонду України у Київській області та має статус внутрішньо переміщеної особи; також зазначено, що «Облік внутрішньо перемішених осіб здійснюється згідно із Порядком оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо

переміщеної особи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 509.

Відповідно до пункту 2 Порядку 509 особи, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі та мають зареєстроване місце проживання на території, де виникли обставини, зазначенні в статті 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», на дату їх виникнення, після звільнення мають право на отримання довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, якщо не бажають повертатися до попереднього місця проживання».

Відтак жодних дій працівниками Головного управління Пенсійного фонду України у Київській області, спрямованих на поновлення виплати пенсії, здійснено не було.

Ураховуючи наведене, з листами Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 28.08.2023 № 47212.4/К-24457.3/23/43.4 та № 47225.4/К-24457.3/23/43.4 до Пенсійного фонду України та Міністерства соціальної політики України відповідно було висловлене прохання, серед іншого, перевірити правомірність дій співробітників Головного управління Пенсійного фонду України у Київській області щодо вимоги надання заявником довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.

У відповідь на зазначені листи Пенсійний фонд України поінформував, що «...За повідомленням Державної установи “Бориспільська виправна колонія (№ 119)” (далі – виправна колонія) від 24.10.2022 № 4287/ВС відбуває покарання у виправній колонії з 26.08.2020.

Враховуючи вищезазначене повідомлення виправної колонії пенсійну справу було взято на облік в Головному управлінні Пенсійного фонду України у Київській області (далі – Головне управління).

Порядком оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 509, передбачено, що особи, які відбували (відбувають) покарання у місцях позбавлення волі та мали (мають) зареєстроване місце проживання на території, де виникли обставини, зазначені в статті 1 Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб”, на дату їх виникнення, після звільнення мають право на отримання довідки, якщо не бажають повертатися до попереднього місця проживання.

Виплата пенсій особам, які перебувають на обліку як внутрішньо переміщені особи та є засудженими до обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, здійснюється органами Пенсійного фонду України відповідно до норм чинного законодавства та в тому числі за узгодженою з Міністерством соціальної політики України позицією.

Враховавши усі обставини виплати пенсії та дані управління соціального захисту населення Бориспільської міської ради Київської області про перебування його з 27.10.2014 на обліку як внутрішньо переміщеної особи в м. Києві, Головному управлінню повідомлено про

можливість забезпечити виплату призначеної пенсії в порядку, визначеному статтею 48-1 Закону, на рахунок виправної колонії та з урахуванням Порядку виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), не виплачених за період до місяця відновлення їх виплати, внутрішньо переміщеним особам та особам, які відмовилися відповідно до пункту 1 частини першої статті 12 Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” від довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи і зареєстрували місце проживання та постійно проживають на контрольованій Україною території”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.11.2021 № 1165».

Водночас жодної інформації про правомірність дій працівників Головного управління Пенсійного фонду України у Київській області щодо відмови поновлення виплати пенсії у зв'язку з ненаданням ним довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи не надано.

Між тим, відповідно до пункту четвертого Положення про Міністерство соціальної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423, Міністерство соціальної політики України відповідно до покладених на нього завдань, серед іншого, здійснює контроль за діяльністю Пенсійного фонду України з ведення реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування та здійснює державне регулювання та нагляд за дотриманням закону щодо призначення (перерахунку) і виплати пенсій у солідарній системі та щодо взаємодії Пенсійного фонду України з фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Ураховуючи, що відмова Головного управління Пенсійного фонду України у Київській області призвела до невиконання пенсії щонайменше з жовтня 2022 року, чим було порушено право останнього на соціальний захист, передбачене статтею 46 Конституції України, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

В И М А Г А Ю:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на забезпечення єдиного підходу територіальних органів Пенсійного фонду України щодо вирішення питань, пов'язаних із призначеннями/виплатами пенсій особам, які перебувають на обліку як внутрішньо переміщені особи та є засудженими до обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, у тому числі шляхом нормативно-правового врегулювання наведеної проблеми.

2. Ініціювати та провести службову перевірку за фактом неперепризначення пенсії Головним управлінням Пенсійного фонду України у Київській області після повідомлення державної установи

«Бориспільська виправна колонія (№119)» про відбування ним покарання у виді позбавлення волі, чим було порушено право на соціальний захист, передбачений статтею 46 Конституції України, та вирішити питання про притягнення винних осіб до відповідальності.

3. Про результати розгляду подання та вжиті заходи прошу повідомити мене у місячний строк.

Звертаю увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Рубанова Катерина 298 70 89

